

GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET SİRKÜLERİ DUYURU NO: 2009/05

Konu: Bağlı Muamele ve Takas Şeklindeki İthalat İşlemlerinde KKDF Uygulaması

Bilindiği üzere TC Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan, 13 Ağustos 2008 tarih, 2008-GNL-2 sayılı İhracat ve İthalat Genelgesi'nin "Ödeme Şekilleri" ile ilgili 1.2. ve 2.2. maddelerinde; ihracat ve ithalat işlemlerinin hangi ödeme şekillerine göre yapılacağı açıkça belirtilmiş ve burada "Özel Takas" ve "Bağlı Muamele" işlemlerine yer verilmeyerek söz konusu işlemler ödeme ve tahsil şekli olmaktan çıkarılmıştır.

Ancak, TC Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından da Tebliği iptal edilen "Özel Takas" ve "Bağlı Muamele" ödeme şekillerine, "Özel Takas" için (11), "Bağlı Muamele" için (13) kod numarası ile halen TC Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı'nın Elektronik Veri Değişimi (EDI) sisteminde yer alan EDI Referans Tabloları altındaki "Ödeme Şekilleri Kodları" arasında yer verildiği belirtilmektedir.

12.5.1988 Tarih ve [88/12944](#) Sayılı Kararıyla İlişkin Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Tebliğin (Sıra No:6) (26 Ağustos 1989 tarih ve 20264 s. R.G.) **9. maddesinde** "...Fon kesintilerinin süresinde yatırılmasından, kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve kredili ithalatta tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları, finansman şirketleri ve gümrük idareleri sorumludur. Fon kesintilerinin bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketlerince süresinde yatırılmaması halinde yatırılmayan kısım, fon lehine tahakkuk ettirilecek cezai faizi ile birlikte tahsil edilir." hususları kayıtlıdır.

Takas veya Bağlı Muamele Yoluyla Yapılacak İhracata İlişkin Tebliğin (Tebliğ No: İhracat 2006/4) Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: ihracat 2008/10) ile Takas veya Bağlı Muamele Tebliği ekleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır. Anılan tebliğin yürürlükte olduğu sırada bu tebliğe ilişkin hükümlerle ilgili kaldırılmasına ilişkin yetki Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan tarafından yürütülmekte idi.

Dolayısıyla yürürlükten kalkan Takas ve Bağlı muameleye ilişkin gümrük idarelerinde yapılan beyanlar sonucu Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu hükümlerine göre muaf olan ancak ödeme şekillerinden kalkan "bağlı muamele ve takasa" ilişkin işlemlerin diğer ödeme şekillerinden birine göre yapılması gerekirken yapılmayan beyanından kaynaklanarak alınamayan KKDF kesintilerinin sorumlusunun yine Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kararnamesinin 9. maddesine göre gerek bankalar ve gerekse de gümrük idareleri olduğu görülmektedir. Ancak pratikte bankaların kambiyo takibi yapması mümkün bulunmamaktadır.

Bu konuda karar alma ve yürütme organı ise Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakandır. Konuya ilişkin uygulama kararının da anılan Müsteşarlıkça verilmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla, konuya ilişkin KKDF kaybının önlenmesi amacıyla da Dış Ticaret Müsteşarlığınca yeni bir düzenleme yapılana kadar Gümrük Müsteşarlığınca yazılı beyan yapılması aşamasında gerek sarı hat, gerek mavi hat ve gerekse de kırmızı hat muayene işlemlerinde ödeme şekli olarak bağlı muamele ya da takas beyanı yapan mükelleflerin beyanlarının beyannamenin onaylanması aşamasında bağlı muamele ve takasın ödeme şekli olarak kaldırılmasından dolayı kabul edilmeyerek düzeltilmesini emretmeleri yeterli olacaktır. Böylece bankaların bir takip sorumluluğu söz konusu olmayacaktır.

Ancak, bu konunun esastan çözülmesi için gerek Dış Ticaret Müsteşarlığı ve gerekse de Gümrük Müsteşarlığı nezdinde girişimlerde bulunulması gerekir.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

M. Yalçın KIZILKOR
Gümrük Müşaviri

ARKAN & ERGİN